

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (devītā palāta)

2014. gada 18. septembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — LESD 56. pants — Pakalpojumu sniegšanas brīvība — Ierobežojumi — Direktīva 96/71/EK — Pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras — Valsts tiesiskais regulējums, kurā pretendentiem un to apakšuzņēmējiem ir noteikts pienākums apņemt maksāt personālam, kas sniedz pakalpojumus, kuri ir publiskā iepirkuma priekšmets, minimālo darba algu — Citā dalībvalstī reģistrēts apakšuzņēmējs

Lieta C-549/13

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Vergabekammer bei der Bezirksregierung Arnsberg* (Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2013. gada 22. oktobrī un kas Tiesā reģistrēts tajā pašā dienā, tiesvedībā

Bundesdruckerei GmbH

pret

Stadt Dortmund.

TIESA (devītā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Safjans [*M. Safjan*], tiesneses A. Prehala [*A. Prechal*] (referente) un K. Jirimēe [*K. Jürimäe*],

ģenerālvokāts P. Mengoci [*P. Mengozzi*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Bundesdruckerei GmbH* vārdā – *W. Krohn, Rechtsanwalt*,

— *Stadt Dortmund* vārdā – *M. Arndts*, pārstāvis,

— Čehijas Republikas valdības vārdā – *M. Smolek, J. Vláčil* un *T. Müller*, pārstāvji,

— Ungārijas valdības vārdā – *M. Fehér*, kā arī *K. Szijjártó* un *M. Pálffy*, pārstāvji,

— Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna*, pārstāvis,

* Tiesvedības valoda – vācu.

— Eiropas Komisijas vārdā – *S. Grünheid*, kā arī *J. Enegren* un *A. Tokár*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklaušanās pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt LESD 56. pantu un Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 16. decembra Direktīvas 96/71/EK par darba ņēmēju norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā (OV 1997, L 18, 1. lpp.) 3. panta 1. punktu.
- 2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp *Bundesdruckerei GmbH* (turpmāk tekstā – “*Bundesdruckerei*”) un *Stadt Dortmund* (Dortmundes pilsēta, Vācija) par *Stadt Dortmund* pakalpojumu publiskā iepirkuma specifikācijā ietverto pienākumu nodrošināt pretendentu apakšuzņēmēju darbiniekiem *Land* [federālās zemes], kurā atrodas līgumslēdzēja iestāde, tiesiskajā regulējumā paredzēto minimālo darba algu, pat ja attiecīgais apakšuzņēmējs ir reģistrēts citā ES dalībvalstī un tajā tiek veikti visi pakalpojumi attiecībā uz attiecīgo līgumsaistību izpildi.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Direktīvas 96/71 1. pantā “Darbības joma” ir paredzēts:

“1. Šo direktīvu piemēro dalībvalstī reģistrētiem uzņēmumiem, kuri saistībā ar starptautisku pakalpojumu sniegšanu norīko darba ņēmējus darbā kādā dalībvalstī saskaņā ar 3. punktu.

[..]

3. Šo direktīvu piemēro, ciktāl 1. punktā minētie uzņēmumi veic vienu no šādiem starptautiskiem pasākumiem:

- a) norīko darbā darba ņēmējus dalībvalstī uz to atbildību un to vadībā saskaņā ar līgumu, kas noslēgts starp uzņēmumu, kas veic norīkojumu, un pusi, kam pakalpojumi domāti un kas darbojas minētajā dalībvalstī, ar noteikumu, ka starp uzņēmumu, kas veic norīkojumu, un darba ņēmējiem norīkojuma laikā ir darba attiecības,

vai

- b) norīko darba ņēmējus darbā iestādē vai uzņēmumā, kas pieder kādai asociācijai dalībvalstī, ar noteikumu, ka starp uzņēmumu, kas veic norīkojumu, un darba ņēmējiem norīkojuma laikā ir darba attiecības,

vai

- c) kā pagaidu darbavieta vai darbā iekārtošanas aģentūra izīrē darba ņēmēju uzņēmumam, kas ir reģistrēts vai darbojas dalībvalstī, ar noteikumu, ka starp pagaidu darbavietu vai darbā iekārtošanas aģentūru un darba ņēmēju norīkojuma laikā ir darba attiecības.

[..]”

- 4 Šīs direktīvas 3. panta “Darba noteikumi un nosacījumi” 1. punktā ir noteikts:

“Dalībvalstis nodrošina, lai neatkarīgi no tiesību akta, ko piemēro darba attiecībām, 1. panta 1. punktā minētie uzņēmumi nodrošinātu to teritorijā darbā norīkotajiem darba ņēmējiem darba noteikumus, kas attiecas uz šādiem jautājumiem, kurus tajā dalībvalstī, kurā darbu veic, nosaka

— ar normatīviem vai administratīviem aktiem

un/vai

— ar kolektīviem līgumiem vai šķirējtiesas nolēmumiem, kas ir pasludināti par vispārēji piemērojamiem 8. punkta nozīmē, ciktāl tie attiecas uz pielikumā minētajām darbībām:

[..]

- c) minimālajām algas likmēm, to skaitā likmes par virsstundām; šo apakšpunktu nepiemēro darba pensiju papildu sistēmām;

[..]

Šīs direktīvas 1. punkta c) apakšpunktā minēto minimālās algas likmes jēdzienu definē valsts tiesību aktos un/vai tās dalībvalsts praksē, kurā darba ņēmējs ir norīkots darbā.”

- 5 Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Direktīvas 2004/18/EK par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru (OV L 134, 114. lpp.), pirms tās atcelšanas ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. februāra Direktīvu 2014/24/ES par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18 (OV L 94, 65. lpp.), 26. pantā “Līgumsaistību izpildes nosacījumi” ir noteikts:

“Līgumslēdzējas iestādes var paredzēt īpašus nosacījumus attiecībā uz līgumsaistību izpildi, ja vien tie ir saderīgi ar Kopienas tiesību aktiem un ir minēti līguma paziņojumā vai specifikācijās. Līgumsaistību izpildes nosacījumi konkrēti var skart sociālos un vides jautājumus.”

Vācijas tiesības

- 6 Saskaņā ar Likuma par konkurences ierobežojumiem (*Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkungen*), tā redakcijā, kas publicēta 2013. gada 26. jūnijā (*BGBI.* 2013 I, 1750. un 3245. lpp.), kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar 2013. gada 7. augusta likuma (*BGBI.* 2013 I, 3154. lpp.; turpmāk tekstā – “*GW*B”) 2. panta 78. punktu, 102.–124. pantu ir paredzēts tādu noteikumu kopums, kuri reglamentē pārsūdzības publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru jomā un kuri attiecas uz pārsūdzībām federālās zemes *Vergabekammer* [Publiskā iepirkuma lietu palātā] saistībā ar attiecīgās federālās zemes līgumslēdzējas iestādes piešķirto publiskā iepirkuma līgumu uzraudzību.
- 7 Ziemeļreinas-Vestfālenes federālās zemes 2012. gada 10. janvāra Likuma par darba koplīgumu un sociālo standartu ievērošanu, kā arī godīgas konkurences nodrošināšanu publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanā (*Gesetz über die Sicherung von Tarifreue und Sozialstandards sowie fairen Wettbewerb bei der Vergabe öffentlicher Aufträge*, turpmāk tekstā – “*TVgG-NRW*”) 4. pantā ir noteikts:

“(1) Pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumi, kuros paredzēto saistību izpilde ietilpst Likuma par darba ņēmēju norīkošanu piemērošanas jomā, [..].”

(2) Publiskā iepirkuma līgumi [...] pasažieru sabiedrisko pārvadājumu, izmantojot autoceļu vai dzelzceļu, jomā [...].

(3) Tādu pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumi, kuri nav ietverti 1. un 2. punktā, var tikt piešķirti vienīgi uzņēmumiem, kas piedāvājuma iesniegšanas laikā, izmantojot deklarāciju līgumslēdzējai iestādei, ir rakstiski uzņēmušies par darba veikšanu maksāt saviem darbiniekiem [...] minimālo stundas algu EUR 8,62. Uzņēmumiem savā saistību deklarācijā ir jānorāda, kāda veida saistības attiecīgais uzņēmums koplīgumā ir uzņēmis, kā arī minimālā stundas alga, kas tiks maksāta darbu veikšanai norīkotajam personālam. Minimālās stundas algas apmērs var tikt pielāgots atbilstoši 21. pantam, izmantojot Darba ministrijas izstrādātu regulējumu.”

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

- 8 2013. gada maijā *Stadt Dortmund* izsludināja Eiropas Savienības mērogā uzaicinājumu iesniegt piedāvājumus publiskā iepirkuma procedūrā attiecībā uz šīs pilsētas Pilsētplānošanas iestādes dokumentu digitalizāciju un datu pārvēršanu. Iepirkuma līguma summa bija apmēram EUR 300 000.
- 9 Iepirkuma procedūras dokumentācijas Īpašo noteikumu 2. punktā, kura mērķis ir ievērot *TVgG-NRW* noteikumus, bija ietverts akta paraugs, kas jāparaksta pretendentam, ar kuru tas deklarē, ka ir uzņēmis maksāt saviem darbiniekiem minimālo stundas algu EUR 8,62 un prasīt saviem apakšuzņēmējiem, lai tie, savukārt, uzņemtos ievērot šo [pienākumu maksāt] minimālo darba algu.
- 10 Ar 2013. gada 24. jūnija vēstuli *Bundesdruckerei* informēja *Stadt Dortmund*, ka tad, ja tai tiks piešķirtas līguma slēgšanas tiesības, līguma priekšmetā paredzētos darbus vienīgi citā dalībvalstī, šajā gadījumā – Polijā, veiks šajā dalībvalstī reģistrēts apakšuzņēmējs. Savā vēstulē tā norādīja, ka šis apakšuzņēmējs nevarēs uzņemties ievērot *TVgG-NRW* noteikumos paredzēto minimālo darba algu, jo koplīgumos vai minētās dalībvalsts tiesību aktos šāda minimālā darba alga neesot paredzēta un, ņemot vērā minētajā valstī pastāvošos dzīves apstākļus, tajā neesot pieņemts maksāt tik augstu minimālo darba algu.
- 11 Šādos apstākļos *Bundesdruckerei* lūdza *Stadt Dortmund* tai apstiprināt, ka iepirkuma procedūras dokumentācijas Īpašo noteikumu 2. punktā paredzētie pienākumi ievērot *TVgG-NRW* noteikumus neattieksies uz apakšuzņēmēju, kuru tā esot paredzējusi iesaistīt. *Bundesdruckerei* piebilda, ka tās skatījumā šīs saistības esot pretrunā publiskā iepirkuma tiesību aktiem.
- 12 Ar 2013. gada 5. augusta vēstuli *Stadt Dortmund* atbildēja, ka tā nevarot izpildīt *Bundesdruckerei* lūgumu, jo tās kā līgumslēdzējas iestādes, kura ietilpstot Ziemeļreinas-Vestfālenes federālajā zemē, pienākums esot piemērot *TVgG-NRW* noteikumus un ka tās skatījumā šie noteikumi nevarot tikt interpretēti *Bundesdruckerei* ierosinātajā izpratnē.
- 13 *Bundesdruckerei* vērsās *Vergabekammer bei der Bezirksregierung Arnsberg* (Arnsbergas apgabala pašvaldības Publisko iepirkumu palāta), lai [tā] tostarp dotu rīkojumu *Stadt Dortmund* uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus dokumentācijā izdarīt grozījumus tādējādi, lai Īpašo nosacījumu 2. punktā paredzētās saistības neattiektos uz citā dalībvalstī reģistrētiem apakšuzņēmējiem, kuru darbinieki publiska iepirkuma līguma izpildē iesaistās vienīgi šajā dalībvalstī. Pamatojot savu pārsūdzību, *Bundesdruckerei* uzsver, ka šīs saistības ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 56. pantā atzītās pakalpojumu sniegšanas brīvības neattaisnots ierobežojums, jo tas ietverot papildu ekonomisku slogu, kas attiecīgajam uzņēmumam var traucēt pārrobežu pakalpojumu sniegšanu vai padarīt to nepievilcīgāku.
- 14 *Stadt Dortmund* apgalvo, ka apakšuzņēmējiem noteiktais pienākums maksāt *TVgG-NRW* 4. panta 3. punktā paredzēto minimālo darba algu atbilst Savienības tiesībām. Faktiski šajā gadījumā esot izpildītas prasības, kuras izriet no sprieduma lietā *Rüffert* (C-346/06, EU:C:2008:189), jo šā pienākuma pamatā esot likumīgs pamats, proti, *TVgG-NRW*. Minētais pienākums varētu tikt noteikts kā īpašs

nosacījums attiecībā uz līgumsaistību izpildi saskaņā ar Direktīvas 2004/18 26. pantu. Turklāt šis juridiskais pienākums esot pamatots, jo, kā *TVgG-NRW* pamatojuma rakstā arī ir norādījis valsts likumdevējs, tādējādi tiek garantēts, ka publisko būvdarbu izpildē nodarbinātiem darbiniekiem tiek maksāta atbilstoša darba samaksa, kas atvieglotu arī sociālā nodrošinājuma sistēmas.

- 15 *Vergabekammer bei der Bezirksregierung Arnsberg*, pirmkārt, uzskata, ka tā ir jākvalificē kā “tiesa” LESD 267. panta izpratnē, tāpēc tā ir kompetenta iesniegt Eiropas Savienības Tiesā lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu. Šajā ziņā tā atsaucas uz spriedumu lietā *Forposta* (agrāk – *Praxis*) un *ABC Direct Contact* (C-465/11, EU:C:2012:801).
- 16 Otrkārt, tā uzskata, ka no *TVgG-NRW* 4. panta 3. punkta teksta neizriet, ka šajā noteikumā ietvertais pienākums attiecas uz publiskā iepirkuma līguma pretendentiem, kas darbu, kuri ir šā iepirkuma līguma priekšmets, izpildi ir paredzējuši uzdot apakšuzņēmumiem – vienīgi citā Savienības dalībvalstī reģistrētiem saimnieciskās darbības subjektiem, jo minētais noteikums nesniedz norādes attiecībā uz tā teritoriālās darbības jomu. Labākajā gadījumā no *TVgG-NRW* mērķa, proti, ar to nodrošināt atbilstošu darba samaksu darbiniekiem, kuri pilda Ziemeļreinas-Vestfālenes federālajā zemē piešķirtu publiskā iepirkuma līgumu, varētu secināt, ka šā likuma 4. panta 3. punkts attiecas uz visu Vācijas Federatīvās Republikas teritoriju.
- 17 Visbeidzot, *Vergabekammer bei der Bezirksregierung Arnsberg* uzskata, ka šīs minimālās darba algas klauzulas paplašināta attiecināšana uz darba ņēmējiem, kuri publiska iepirkuma līgumsaistības pilda ārpus Vācijas teritorijas, esot pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojums un netieša diskriminācija attiecībā uz pretendentiem, kuri sniedz savus pakalpojumus citās ES dalībvalstīs, kurās ir ļoti atšķirīgas izmaksu struktūras.
- 18 Tā uzskata, ka šis ierobežojums nevar tikt pamatots ar primāru vispārējo interešu apsvērumu, proti, darba ņēmēju [sociālo] aizsardzību. Ņemot vērā dzīves dārdzības lielo atšķirību dažādās Savienības dalībvalstīs, šīs minimālās darba algas noteikšana minētajiem darba ņēmējiem nebūtu tāda, lai ļautu sasniegt leģitīmo mērķi – garantēt atbilstošu darba samaksu saistībā ar Ziemeļreinas-Vestfālenes federālās zemes līgumslēdzējas iestādes publiskā iepirkuma līguma izpildi, un šajā nolūkā nemaz neesot vajadzīga. Šai minimālajai darba algai atbilstošā stundas likme daudzās dalībvalstīs esot acīmredzami augstāka nekā tā, kas ir nepieciešama, lai nodrošinātu atbilstošu darba samaksu, ņemot vērā šajās valstīs pastāvošo dzīves dārdzību. Turklāt attiecībā uz publiskā iepirkuma līgumiem, kas tiek pildīti pilnībā ārpus Vācijas teritorijas, nevar tikt izslēgts, ka darba ņēmēju aizsardzības vispārējās intereses tiek ņemtas vērā jau ar tās dalībvalsts noteikumiem, kurā tiek sniegts pakalpojums.
- 19 Šādos apstākļos *Vergabekammer bei der Bezirksregierung Arnsberg* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai LESD 56. pantam un Direktīvas 96/71 3. panta 1. punktam ir pretrunā valsts tiesību akts un/vai līgumslēdzējas iestādes publiskā iepirkuma līguma piešķiršanas nosacījums, saskaņā ar kuru pretendents, kurš vēlas saņemt tiesības slēgt uzaicinājumā iesniegt piedāvājumus izsludināto publiskā iepirkuma līgumu: 1) ir jāuzņemas saistībā ar līguma izpildi darbā pieņemtiem darbiniekiem maksāt darba koplīgumā paredzēto darba samaksu vai minimālo darba algu, kas noteikta šajā tiesību aktā, un 2) ir jānosaka arī tāds pats pienākums darbā ieceltajam vai darbam plānotam apakšuzņēmējam, un atbilstoša apakšuzņēmēja saistību deklarācija ir jāiesniedz līgumslēdzējai iestādei, ja a) šajā tiesību aktā šāds pienākums ir paredzēts tikai attiecībā uz publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu, nevis arī attiecībā uz privātu līgumu piešķiršanu un b) apakšuzņēmējs ir reģistrēts citā Eiropas Savienības dalībvalstī un apakšuzņēmēja darba ņēmēji, veicot līguma priekšmetā paredzētos darbus, tiek nodarbināti tikai savā izcelsmes valstī?”

Par prejudiciālo jautājumu

Par pieņemamību

- 20 Vispirms ir jāpārbauda, vai *Vergabekammer bei der Bezirksregierung Arnsberg* ir “tiesa” LESD 267. panta izpratnē, un tātad – vai lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams.
- 21 Ņemot vērā Tiesas pastāvīgo judikatūru, lai noteiktu, vai iestāde, kura iesniedz lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, ir uzskatāma par “tiesu” LESD 267. panta izpratnē, kas ir vienīgi Savienības tiesību jautājums, Tiesa ņem vērā vairāku faktoru kopumu, kā, piemēram, vai iestāde ir izveidota ar likumu, vai tā ir pastāvīga, vai tās pieņemtie nolēmumi ir saistoši, vai tiesvedība tajā notiek atbilstoši sacikstes principam, vai tā piemēro tiesību normas, kā arī vai tā ir neatkarīga (spriedumi *HI*, C-92/00, EU:C:2002:379, 25. punkts, kā arī *Forposta* (agrāk – *Praxis*) un *ABC Direct Contact*, EU:C:2012:801, 17. punkts).
- 22 Šajā ziņā no *GWB* 104. un 105. panta, proti, noteikumiem, kas reglamentē *Vergabekammer* notiekošās pārsūdzības procedūras, piešķirot publiskā iepirkuma līgumus, acīmredzami izriet, ka šīs struktūras, kurām ir noteikta ekskluzīva kompetence pirmajā instancē izskatīt strīdus starp komersantiem un līgumslēdzējam iestādēm, ja tās tiek aicinātas īstenot minēto kompetenci, atbilst šā sprieduma 21. punktā minētajiem kritērijiem (attiecībā uz publiskā iepirkuma kontroles struktūrām skat. pēc analogijas spriedumus *HI*, EU:C:2002:379, 26. un 27. punkts, un *Forposta* (agrāk – *Praxis*) un *ABC Direct Contact*, EU:C:2012:801, 18. punkts).
- 23 No iepriekš minētā izriet, ka *Vergabekammer bei der Bezirksregierung Arnsberg* ir jākvalificē kā “tiesa” LESD 267. panta izpratnē, tāpēc tās lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams.

Par lietas būtību

- 24 Attiecībā uz prejudiciālā jautājuma tvērumu ir jākonstatē, ka pretēji situācijai, kas tika aplūkota citās lietās, piemēram, lietā *Rüffert* (EU:C:2008:189), kurā tika taisīts spriedums, Direktīva 96/71 nav piemērojama pamatlietā.
- 25 Nav strīda par to, ka pretendents, kurš cēlis prasību pamatlietā, Vācijas teritorijā nav plānojis pildīt publiskā iepirkuma līgumu, izmantojot sava apakšuzņēmēja, Polijā pilnībā reģistrēta meitasuzņēmuma, darba ņēmēju norikošanu darbā.
- 26 Gluži otrādi, saskaņā ar prejudiciālā jautājuma formulējumu pašu tas attiecas uz situāciju, kurā “apakšuzņēmējs ir reģistrēts citā Eiropas Savienības dalībvalstī un apakšuzņēmēja darba ņēmēji, veicot līguma priekšmetā paredzētos darbus, tiek nodarbināti tikai šā apakšuzņēmēja izcelsmes valstī”.
- 27 Uz šādu situāciju neattiecas neviens no trijiem Direktīvas 96/71 1. panta 3. punktā paredzētajiem starptautiskajiem pasākumiem, tāpēc šī direktīva nav piemērojama tiesvedībā pamatlietā.
- 28 Turklāt, ja, kā to apgalvo Eiropas Komisija, pamatlietā aplūkotais publiskais iepirkums, ņemot vērā tā mērķi un līguma summu, šķiet, ietilpt Direktīvas 2004/18 piemērošanas jomā un pieņemot, ka *TVgG-NRW* 4. panta 3. punktā paredzētās minimālās darba algas prasības varētu tikt kvalificētas kā “īpaši nosacījumi attiecībā uz līgumsaistību izpildi”, it īpaši kā “sociāli apsvērumi”, kas ir “minēti līguma paziņojumā vai specifikācijās” šīs direktīvas 26. panta izpratnē, tik un tā atbilstoši šim pēdējam minētajam noteikumam tādas prasības var tikt noteiktas tikai ar nosacījumu, ka tās ir “saderīgas ar Kopienu tiesību aktiem”.

- 29 No tā izriet, ka ar savu jautājumu *Vergabekammer bei der Bezirksregierung Arnsberg* būtībā vēlas zināt, vai situācijā, kāda tiek aplūkota pamatlietā, kurā apakšuzņēmējs plāno pildīt publiskā iepirkuma līgumu, izmantojot vienīgi darba ņēmējus, kurus nodarbina citā dalībvalstī, nevis tajā, kurā atrodas līgumslēdzēja iestāde, reģistrēts apakšuzņēmējs, LESD 56. pantam ir pretrunā, ka tiek piemērots dalībvalsts, kurā atrodas šī līgumslēdzēja iestāde, tiesiskais regulējums, ar kuru šim apakšuzņēmējam noteikts pienākums maksāt minētajiem darba ņēmējiem šajā regulējumā noteikto minimālo darba algu.
- 30 Šajā ziņā no Tiesas judikatūras izriet, ka, ņemot vērā valsts tiesisko regulējumu, minimālās darba algas noteikšana pretendenta apakšuzņēmējiem, kuri ir reģistrēti citā dalībvalstī, nevis tajā, kurā atrodas līgumslēdzēja iestāde un kurā minimālās algas likmes ir zemākas, – reģistrētiem pakalpojumu sniedzējiem – rada papildu saimnieciska rakstura izdevumus, kas var aizliegt, ierobežot vai padarīt mazāk pievilcīgu pakalpojumu sniegšanu uzņemošajā dalībvalstī. Tādējādi tāds pasākums, kāds tiek aplūkots pamatlietā, var radīt ierobežojumu LESD 56. panta nozīmē (šajā ziņā skat. spriedumu lietā *Rüffert*, EU:C:2008:189, 37. punkts).
- 31 Šāds valsts pasākums principā var tikt pamatots ar darba ņēmēju aizsardzības mērķi, uz kuru Ziemeļreinas Vestfālenes federālās zemes likumdevējs ir nepārprotami atsaucies likumprojektā, kura rezultātā tika pieņemts *TVgG-NRW*, proti, nodrošināt, ka darbiniekiem tiek maksāta atbilstoša darba samaksa, lai izvairītos gan no “sociālā dempinga”, gan no tādu konkurējošo uzņēmumu sodīšanas, kuri saviem darba ņēmējiem piešķir atbilstošu darba samaksu.
- 32 Tomēr Tiesa jau ir nospriedusi, ka šāds valsts pasākums, ar nosacījumu, ka tas attiecas vienīgi uz publiskā iepirkuma līgumiem, nav piemērots minētā mērķa sasniegšanai, ja nav nevienas norādes, kas ļautu uzskatīt, ka darbiniekiem, kas nodarbināti atbilstoši privāto tiesību līgumiem, nav vajadzīga tāda pati aizsardzība, ko sniedz šāda algas likme, kāda ir tiem, kuri ir nodarbināti atbilstoši publisko tiesību līgumiem (šajā ziņā skat. spriedumu *Rüffert*, EU:C:2008:189, 38.–40. punkts).
- 33 Jebkurā gadījumā pamatlietā aplūkotais valsts tiesiskais regulējums, ar nosacījumu, ka tā piemērošanas joma attiecas uz tādu situāciju, kāda tiek aplūkota pamatlietā, kurā darbinieki pilda publiskā iepirkuma līgumu citā dalībvalstī, nevis tajā, kurā atrodas līgumslēdzēja iestāde, un kurā minimālās algas likme ir zemāka, šķiet nesamērīgs.
- 34 Tādā situācijā nosakot nemainīgu minimālo darba algu, kas atbilst algai, kura nepieciešama, lai nodrošinātu darba samaksu, kura ir atbilstoša līgumslēdzējas iestādes dalībvalsts darba ņēmēju darba samaksai, ņemot vērā šajā valstī pastāvošo dzīves dārdzību, taču kurai nav sakara ar dzīves dārdzību, kas pārsvarā ir dalībvalstī, kurā tiek sniegti attiecīgie publiskā iepirkuma līgumu pakalpojumi, un kas tāpēc liedz šajā pēdējā minētajā dalībvalstī reģistrētiem apakšuzņēmējiem gūt konkurences priekšrocību no atšķirībām starp attiecīgajām minimālās darba algas likmēm, tiek pārsniegts tas, kas ir nepieciešams, lai nodrošinātu darba ņēmēju aizsardzības mērķa sasniegšanu.
- 35 Pamatlietā aplūkoto algu aizsardzības pasākumu nevar pamatot, ņemot vērā sociālā nodrošinājuma sistēmu stabilitātes mērķi. Nav ticis apgalvots un turklāt nešķiet aizstāvams, ka šā pasākuma piemērošana attiecīgajiem Polijas darba ņēmējiem būtu nepieciešama, lai izvairītos no būtiska apdraudējuma riska attiecībā uz Vācijas sociālā nodrošinājuma sistēmas stabilitāti (skat. pēc analogijas spriedumu *Rüffert*, EU:C:2008:189, 42. lpp.). Ja šie darba ņēmēji nesaņemtu atbilstošu algu un tā rezultātā būtu spiesti izmantot sociālā nodrošinājuma palīdzību, lai nodrošinātu minimālu pirk spējas līmeni, viņiem būtu tiesības uz Polijas sociālo palīdzību. Taču šādas sekas noteikti neskartu Vācijas sociālā nodrošinājuma sistēmu.
- 36 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka situācijā, kāda tiek aplūkota pamatlietā, kurā pretendents plāno pildīt publiskā iepirkuma līgumu, izmantojot vienīgi darba ņēmējus, kurus nodarbina citā dalībvalstī, nevis tajā, kurā atrodas līgumslēdzēja iestāde, reģistrēts

apakšuzņēmējs, LESD 56. pantam ir pretrunā, ka tiek piemērots dalībvalsts, kurā atrodas šī līgumslēdzēja iestāde, tiesiskais regulējums, ar kuru šim apakšuzņēmējam noteikts pienākums maksāt minētajiem darba ņēmējiem šajā regulējumā noteikto minimālo darba algu.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 37 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (devītā palāta) nospriež:

Situācijā, kāda tiek aplūkota pamatlietā, kurā pretendents plāno pildīt publiskā iepirkuma līgumu, izmantojot vienīgi darba ņēmējus, kurus nodarbina citā dalībvalstī, nevis tajā, kurā atrodas līgumslēdzēja iestāde, reģistrēts apakšuzņēmējs, LESD 56. pantam ir pretrunā, ka tiek piemērots dalībvalsts, kurā atrodas šī līgumslēdzēja iestāde, tiesiskais regulējums, ar kuru šim apakšuzņēmējam noteikts pienākums maksāt minētajiem darba ņēmējiem šajā regulējumā noteikto minimālo darba algu.

[Paraksti]